Поштарина плаћена у готовом

НОВИ САД
среда,
23 фебруара 1938
Година IV - Бр. 44 (827)

Излази свакодневно
осим понедељника
Месечна претплата 20 дин.
за земљу, 50 за иностранство
Примерак 1 динар
Огласи по тарифи

ДАН

ДАН
независни информативни
дневник

Уредништво и администрација:
Краља Александра ул. бр. 7
Телефони: 21—05 и 21—06
Чековни рачун код Поштанске штедионице у Београду
број 58.460
Поштански фах бр. 178

РЕПУБЛИКАНСКЕ ТРУПЕ ЕВАКУИСАЛЕ ТЕРУЕЛ

Барселона, 22 фебруара. — Службено се саопштава да су републиканске трупе евакуисале Теруел.

БАНСКО ВЕЋЕ НАСТАВЉА СА РАДОМ

У Банском већу се констатује да су путеви у Дунавској бановини у врло лошем стању

Данашња друга седница Банског већа отворена је тачно у 9 часова пре подне. Пошто је отворио седницу, заменик Бана г. Светислав Рајић дао је реч начелнику Просветног одељења г. Миличићу, који је поднео опширан експозе у буџету Просветног одељења Банске управе. Као што је „Дан“ већ јавио, главни део буџета Просветног одељења отпада на издржавање народних основних школа, које је пренето са државе на бановину. Начелник г. Миличић изнео је, такође, и актуелно питање подизања зграда за средње школе у Дунавској бановини, о чему Банска управа води нарочито рачуна.

Читање експозеа Просветног одељења трајало је све до 12 и по часова, када је г. Миличић завршио експозе свога ресора. Потом је узео реч начелник Техничког одељења Банске управе инж. г. Ђорђе Гаспарини, који је поднео исцрпан експозе по предлогу буџета Техничког одељења. Према предлогу буџета Техничког одељења, предвиђа расходе у укупном износу од 73,236.426 динара, те је у упоређењу са буџетом за 1937/38 годину повећан за 34,869.458 динара. Од тога повећања отпада на личне издатке 1,296.520, на одржавање путева 18,300.000, на градњу путева и мостова 4,873.098, на архитектонске радове 210.000, на инвестиције 8,770.000 итд.

Начелник г. Гаспарини изнео је затим моменте, који су диктирали неопходну потребу повећања расхода буџета Техничког одељења. У погледу повећања личних издатака, оно је највећим делом последица нове организације путарске службе, која је досада била недовољна. Да би се она поправила буџетом је предвиђено 60 нових путарских места и 13 нових места за надзорнике путева.

Путна мрежа У Дунавској бановини

У погледу материјалних расхода значајно је повећање партије за одржавање изграђених бановинских путева са 12,700.000 на 28 милиона динара т. ј. за пуних 15,300.000 динара. Кредити за редовно одржавање бановинских путева током ранијих година почев од 1930—31 стално су немилице редуцирани, рекао је г. Гаспарини, па није никакво чудо, што је та редукција рђаво дејствовала на стање путне мреже у Дунавској бановини. Дравска бановина, која је и по територији и по броју становника и по привредној снази много слабија од Дунавске бановине, за своје путеве располаже кредитом од око 46 милиона динара годишње, док је Дунавска бановина за последњих неколико година располагала са око 30 милиона динара укупно. Ако се има у виду да у Дравској бановини један кубни метар туцаника не стаје више од 50 динара просечно, а у Дунавској бановини око 130, тада се не треба чудити што су бановински путеви у Дравској бановини у добром, а у Дунавској бановини у рђавом стању. У Дунавској бановини мрежа бановинских путева обухвата дужину од 56644 километара. Од те дужине, изграђено је 3366 километара, а неизграђено 2100 километара. Већ та несразмерност између изграђених и неизграђених бановинских путева, најбоље доказује, да се мрежа бановинских путева не налази и добром стању.

Пошто један километар новог макадамског пута у Дунавској бановини стаје просечно око 250.000 динара, то би за градњу 2100 километара неизграђених бановинских путева требало укупно 525 милиона динара. Код би се за ове сврхе сваке године предвиђало по седам милиона динара, колико је за нове путеве и мостове предвиђено у овогодишњем предлогу буџета, тада би се 2100 километара неизграђених путева могли изградити у року од 75 година. Г. Гаспарини је одмах напоменуо, да Банска управа стоји на гледишту, да градњу нових путева у већем обиму треба вршити из дугорочних зајмова, како би трошкови за градњу путева теретили и будуће генерације.

За боље искоришћавање панчевачког пута

У предлогу буџета предвиђени су кредити за уређење пута Младеновац—Аранђеловац (400.000 динара), затим за градњу пута Панчево—Борча — Опово (5,368.000 динара), који је пут од велике важности да би се боље искористили панчевачки ритови за чије су мелиорације утрошене огромне суме новаца. Такође су предвиђени кредити за градњу моста преко реке Могиле на бановинском путу Велико Градиште—Пожаревац и подизање новог сталног моста код Љига, који ће се подићи у споразуму са Дринском бановином. За хидротехничке радове предвиђен је износ од 2,930.000 динара, а за помагање општина за одржавање општинских путева и мостова 1 милион динара. Инвестициони расходи предвиђени су у укупном износу од 19 милиона 470.000 динара, и то за довршење банске палате у Новом Саду 15 милиона динара, а за остале инвестиционе кредите 4,470.000 динара. Са предвиђеним кредитима, рекао је инж. г. Гаспарини, градња банске палате биће осигурана па има наде да ће административна зграда бити довршена још при крају ове, 1938 године.

Инж. г. Гаспарини изнео је затим предлог буџета Пожаревачких бановинских железница, чији су расходи предвиђени у укупном износу од 2,643.000 динара. Министар саобраћаја донео је начелну одлуку, да се ове железнице преузму у државну управу, па изгледа да ће се то питање регулисати једним амандманом у овогодишњем Финансиском закону.

На крају је начелник г. Гаспарини изнео буџет фонда откупнине личног рада ,чији је приход за 1938/39 годину предвиђен у износу од 15 милиона 630.000 динара, као и буџет Бановинског каменолома у Раковцу, који је већ отпочео са експлоатацијом. Каменолом је већ на почетку свога рада показао одличне резултате јер производи преко 500 кубних метара каменог материјала дневно, радећи као самостално бановинско-привредно предузеће на основу одобреног правилника.

Буџет каменолома, његови укупни расходи заједно са амортизацијом инвестираног капитала предвиђени су у укупном износу од 16,124.110 динара. У току буџетске 1938/39 године каменолом ће произвести око 150 хиљада кубних метара каменог материјала. Будући да ће се ове године на само утврђивање обале Дунава код Сремских Карловаца утрошити огромна количина камена од око 120 хиљада кубних метара, то је по буџету каменолома предвиђено да се и у току 1938/39 године поред новог експлоатише и стари бановински каменолом на Градац брду који ће произвести око 30 хиљада кубних метара ломљеног камена који ће се употребити за утврђивање обала на Дунаву.

На крају свога експозеа инж. г. Гаспарини изнео је најважније и највеће објекте на чијем је грађењу у току 1937 године Банска управа интензивно радила. То су, у првом реду: Бановинска палата у Новом Саду, Бановински хотел и купатило са другим објектима у Аранђеловачкој бањи и Бановински каменолом у Раковцу. Та три објекта, од којих је Бановински каменолом у Раковцу већ довршен, стајаће око 80 милиона динара.

Подношење експозеа Техничког одељења завршено је око једног и по часа после подне. Банско веће продужиће рад сутра пре подне у 9 часова.

БАНСКИ ВЕЋНИЦИ РАЗГЛЕДАЈУ КАМЕНОЛОМ У РАКОВЦУ

Једна већа група банских већника посетила је данас после подне, у друштву са замеником Бана г. Рајићем, Бановински каменолом у Раковцу и разгледала његов модерни уређај.

Свечано устоличење новог Патријарха Њ. Св. Гаврила

Београд, 22 фебруара. — Гласање, које је одржано у присуству Њ. Кр. Вис. Кнеза Намесника Павла, Краљевских Намесника гг. др. Раденка Станковића и Иве Перовића, чланова владе, претседника Народне скупштине и Сената, целокупног дипломатског кора и других угледних личности, почело је у 10 часова, а трајало је до 11. Тачно у 11 часова претседавајући митрополит г. Доситеј почео је да пребројава листиће гласање. Предао их је претседнику Државног савета г. др. Сагадину, ради контроле. Кад је пребројавање гласова извршено утврђено да је гласало 59 чланова Изборног сабора.

Црногорско-приморски митрополит г. др. Гаврило добио је 50 гласова, митрополит дабро-босански г. Петар 23, митрополит Јосип 23, митрополит г. Доситеј 23, епископ жички г. др. Николај 13 и будимски епископ г. др. Георгије 27 гласова. Тачно у 12 часова објављено је устоличење новог Патријарха и прочитан је указ. Чим је нови Патријарх чуо своје име из указа узвикнуо је: „Живео Краљ!“

„Реалистичка политика Турске“

Г. М. Световски пише у „Самоуправи“ о реалистичкој политици Турске, па каже:

„Да, то је правац политике којим се упутио цео наш Балкан; правац који почиње од Јулијских Алпи и завршава се тамо, на границама древне Персије. Реализам политике, који спроводи Турска под њеним великим Препородитељем, наш је реализам. Свих нас.

Тешко је убедити све оне који нас требају, да ми више не желимо никаква понављања прошлости и да не желимо никакве концерне, у којима би ми плаћали рачуне великих. Доста је било тога! Ни под видом идеолошких сврставања, ми не желимо бити под ма чијом командом и ићи ни по чијем мигу, већ само по диктату животних потреба наших народа. Ако треба сузбијати комунизам, ми ћемо то чинити, сваки код своје куће, по назорима који су специфично расни и могући у нашим земљама. А ако трећа Интернационала мисли напротив, да нас сврста у редове ,ради борбе са „фашизмом“, ми заиста нећемо пасти у клопку и не видети, да је „светски фашизам“ само један маневар Коминтерна, да би привукао к себи присталице. Довољно нам је поуке у Француској или још боље у Шпанији.“

—o—

„Обзор“ пише да влада припрема терен за изборе

„Обзор“ пише, да је политичка ситуација данас у знаку припремања терена за парламентарне изборе. Лист каже:

„У међувремену се јасно види, које су намјере садашње владе. Главна је брига садашње владе да појача своје позиције прије нових избора. Тај циљ одређује и њену тактику.

Споразум са српско-православним архијерејима појачао је знатно владин политички положај ма што се иначе мислило о Конкордату. Влада се не треба бојати, да ће српско-православна црква приликом будућих избора бити уз противнике режима.“

Хапшења и интернирања вођа мађарске националсоцијалистичке странке

Будимпешта, 22 фебруара. (А. А.) — Авас јавља:

Потврђује се вест да су мајор Салаши и гроф Сечењи и још неки други вођи мађарске националсоцијалистичке странке интернирани.

Сазнаје се, такође, да је 60 до 70 агитатора поменуте странке затворено у нарочите затворе.

МАЂАРСКО ЈАВНО МИШЉЕЊЕ СВЕ СЕ ВИШЕ ИНТЕРЕСУЈЕ ЗА ПИТАЊЕ НАОРУЖАЊА

Будимпешта, 22 фебруара. А. А.) — Авас јавља:

Мађарско јавно мишљење у последње време све више интересује за питање мађарског наоружања. Поставља се захтев да се национална одбрана без одлагања појача. Са владине стране изјављују стално да она неће ништа пропустити што се тиче одбране земље, али она још увек одбија да свечано објави успоставу једнакости наоружања. Нема података који би указивали на том да је влада променула ово своје гледиште.

Међутим, сазнаје се да је одбор за народну одбрану у народној скупштини сазван за данас, што би могло да укаже евентуално на нову одлуку мађарске владе по овом питању.

АУСТРИЈА ЋЕ ОД НАС ДОБИТИ ИЗВЕСНЕ КОЛИЧИНЕ КУКУРУЗА ПУТЕМ КЛИРИНГА

Беч, 22 фебруара. — Завршени су трговински преговори између Аустрије и Југославије, који су почели 5 о. м. Нови споразум, ступа на снагу 1 марта.

На дневном реду било је питање ко ће делити контингенте међу извознике за аустриску недељу, затим обостране таксе на извоз односно увоз стоке, питање давања Аустрији кукуруза и пшенице са плаћањем кроз клиринг, питање могућности повећања увоза из Аустрије, курс шилинга и побољшање услова за посету аустриских туриста Југославији.

О извозу стоке није постигнут дефинитиван споразум у погледу компетенције за расподелу контингената међу извознике за тзв. „аустриску недељу.“ О овоме питању одржаће се идућег месеца посебна конференција у Београду. У погледу извозних и увозних такса на свиње, постигнуто је обострано знатно смањење. Контингенти нису смањени, али постоји могућност да се извоз стоке у Аустрију повећа, а никако смањи, јер Аустрија неће смањивати контингенте.

Аустрија је на овим преговорима нарочито инсистирала да од нас добије кукуруз и пшеницу са плаћањем кроз клиринг без преференцијала. Постигнут је споразум само за кукуруз .Аустрија ће добити извесне количине кукуруза са плаћањем кроз клиринг, али да нам одобри преференцијал. По питању пшенице није донета никаква одлука, пошто ми за сада немамо пшенице за извоз, а нова жетва је још далеко.

Извоз кукуруза у Аустрију условљен је још и курсом шилинга у Београду. Аустрија ће добити кукуруз кроз шилинг само у том случају, ако курс шилинга није мањи од 8.17 дин. Уколико курс шилинга буде норма лан, Аустрија ће моћи добијати 800 вагона кукуруза месечно, а у противном само 200 вагона.

—o—

Г. КОДРЕАНУ СЕ ПОВЛАЧИ ИЗ ПОЛИТИЧКОГ ЖИВОТА

Букурешт, 22 фебруара. (А. А.) — Авас јавља:

Као што је већ јављено, капетан г. Кодреану, шеф легионара, објавио је синоћ преко листова комунике у коме неочекивано изјављује намеру да се повуче из политичког живота и да у вези с тим разрешава се заклетве на верност легионара, у странку „Све за земљу“ распушта.

„Час наше победе није дошао“, каже г. Кодреану у своме саопштењу, па својим пријатељима саветује да се посвете само својим пословима, а што се њега тиче, он ће кроз месец дана напустити Румунију и отићи за Рим да би тамо превео на италијански и француски језик своју књигу „Легионавима“.

—o—

Г. Бек ће посетити Рим 1 марта

Варшава, 22 фебруара. (А. А.) — Агенција Стефани јавља:

Генерал Геринг посетиће Варшаву 23 о. м. Иако г. Геринг полази у сасвим приватну посету, ипак ће бити примљен од стране претседника републике маршала Рић Смиглиа и г. Бека.

—o—

ПОЛИТИЧКА ХРОНИКА

Потпретседник Народне скупштине г. др. Фрања Маркић боравио је у недељу у Оцацима. У друштву са народним послаником г. др. О. Гавриловићем отпутовао је, затим, у Сомбор, где се састао са г. др. Цветом Маглићем и неколицином партиских пријатеља. Из Сомбора г. др. Маркић се преко Новог Сада вратио у Београд.

Збору ЈРЗ у Баваништу присуствовао је г. Јеврем Томић, потпретседник Народне скупштине, са неколицином народних посланика. На збору је говорио о политичкој ситуацији г. Томић, истакавши нарочито привредне успехе Краљевске владе. Потом су говорили и народни посланици г. Живадиновић и г. Николић па је збор закључен.

Три цигљарска дана у Новом Саду

27 и 28 фебруара као и 1 марта т. г. одржаће се у Новом Саду у Спомен-дому „Три цигљарска дана“ са стручним предавањима. Ова приредба је прва ове врсте у нашој земљи, коју приређује Удружење индустријалаца цигљарско-црепарске струке у Новом Саду.

Већ неколико година како наши цигљари одлазе на сличне велике приредбе у Немачку, које имају светски глас. У последње време радом Удружења цигљара Дунавске бановине и покушајима за рационалнију производњу дошли су наши цигљари до убеђења, да им у многоме још недостаје стручно знање. Исто тако испоставило се, да је наша сировина у многим местима од прворазредног значаја, па да се ипак не произвађају одговарајући цигљарски продукти баш услед мањкања стручног особља и осталога.

Делегација наших цигљара на челу са г .Илијом Милованчевим била је и у току јануара месеца ове године у Чешкој и Немачкој. Они су овом приликом успели да ангажују инж. г. Авенхауса, директора Цигљарско-керамичке школе у Цвикау-у и његовог првог асистента, инж. г. Кауфмана са још 5 стручњака из Берлина, да дођу у нашу земљу и буду предавачи на једном тродневном течају.

Поред ових немачких стручњака, врло љубазно су се ставили на расположење поменутом Удружењу и наши капацитети, као што су гг. Душан Томић ,професор универзитета у Београду, Павле Васић и Милан Злоковић обојица доценти Универзитета, као и Петар Миличевић, виши саветник министарства саобраћаја затим инж. Ђорђе Табаковић, секретар Инжињерске коморе у Новом Саду, инж. Душан Пејчић, шеф лабораторије Средњо-техничке школе у Београду и инж. Антон Грахор из Загреба, који ће на овом састанку наших цигљара учествовати и предавања одржати.

Депутација Удружења индустријалаца цигљарско-црепарске струке на челу са г. Илијом Милованчевим посетила је 18 о. м. заменика Бана г. Светислава Рајића кога је молила, да лично присуствује отварању ова три цигљарска дана, које ће се извршити у недељу 27 фебруара 1938 године по подне у 15 часова у Спомен-дому у Новом Саду.

Руф-ов Негро бонбон
зауставља кашаљ

НАША РУБРИКА

Стање у Грчкој

У светској јавности мало се зна о правом унутрашњем расположењу и њу у Краљевини Грчкој, јер цензура штампе и писма веома строго контролише. Подсекретар за штампу и туризам пушта у штампу само изјаве о поверењу за г. Метаксаса и то преко више стубаца, као и репортаже иностране штампе која повољно пишу о Грчкој. Те повољне вести потичу већином од немачких листова и још од неких за које се зна да се могу упливисати. Од 4 августа 1936 влада у Грчкој неограничено г. Метаксас, који је због неких наведених комунистичких појава распустио парламенат. Његови ривали вође јаких партија су један за другим поумирали. Влада је ових дана обавестила јавност о депортацији дванаест политичких људи и шест официра Међу депортинираним политичарима се налазе г. г. Михалакопулос, бивши министар финансија, Кафандарис и Теотокис, некадањи дворски маршал краљице Софије. Сви ти политичари су прекинули контакт са народом те је тако изостала реакција. Земља је још увек без устава и неки инострани листови тврде да је у народу и у војсци латентно незадовољство против г. Метаксаса.

С друге стране се потврђују вести да је влада г. Метаксаса развила успешну делатност на социјалном пољу и да се у том погледу учинило много нарочито за северне крајеве земље. Исто се тако потврђују вести да је Грчка од 4 августа 1936 у сталном привредном полету. Краљ Ђорђе живи повучено од бучних манифестација, јер је из прошлости искусио колико вреде манифестације једног тако лако запаљивог народа као што су Грци. Али краљ зато одржава личне везе са свима крајевима своје државе и необично много ради за њихов процват.

КОНФЕРЕНЦИЈА Ј. Р. З. на Адамовићевом насељу

У недељу после подне, на Адамовићевом насељу одржана је веома успела и ванредно добро посећена конференција присталица Југословенске радикалне заједнице. Поред многобројних претставника месног одбора ЈРЗ, присуствовао је овој конференцији и први потпретседник г. др. Обрад Милутиновић, бански већник, који је одржао говор и упознао присутне са политичком ситуацијом. Изложио је резултате рада владе г. др. Милана Стојадиновића, у вези са политичком стабилизацијом и привредним напретком наше земље. На крају је извршен избор управе пододбора. За претседника је изабран г. Вељко Божидар, трговац.

Siera радио је савршенство. Продаје и на отплату — „ЛУКС“ РАДИО Марко Дослер, Нови Сад, Краља Александра 24.

Питање стручног привредног школства претресаће се на земаљској конференцији у Београду

На иницијативу новосадске Трговинско-индустриске и занатске коморе сазвана је земаљска конференција, која ће имати задатак да претресе питање стручног привредног школства у нашој земљи. Ова конференција, из техничких разлога, није се могла одржати у Новом Саду, па ће се одржати у Београду. На конференцији, која ће сутра почети свој рад, претседаваће претседник коморе г. Коста П. Миросављевић, а реферисаће генерални секретар коморе г. др. Славко Станић.

Комора је позвала на ову конференцију претставнике великог броја привредних организација, као и претставнике заинтересованих школа итд.

Како сазнајемо, на конференцији ће присуствовати изасланик министарства трговине и индустрије, као и управе Дунавске бановине.

Генерални секретар г. др. Славко Станић даће опширан уводни реферат и изложиће конференцији целокупно стање и потребе стручног привредног посла. Говориће и о потреби оснивања нових стручних школа и о потребним реформама постојећих стручних школа и то са нарочитим обзиром на Дунавску бановину.

У вези са овом конференцијом, наш сарадник посетио је референта ове важне конференције г. др. Славка Станића, који нам је дао своју изјаву.

ИЗЈАВА Г. ДР. СТАНИЋА ПОВОДОМ ЗЕМАЉСКЕ КОНФЕРЕНЦИЈЕ О СТРУЧНОМ ШКОЛСТВУ

„За нас се проблем стручног школства поставља као привредно-политички проблем и са те осматрачнице желимо да нађемо право место нашим стручним школама у народнопривредном организму.

Наша привреда оскудева у привредницима са довољним стручним знањем. Свуда, у свима областима нашег привредног живота ми тешко осећамо недостатак тих стручно-образованих људи.

Ми, међутим, немамо довољан број стручних школа, немамо школа тамо где их треба да имамо, а оне стручне школе које имамо у претежном броју случајева нису адеквантни инструменти стручног образовања. Главни циљ: формирање привредника, човека који хоће активно да узима учешћа у привредном животу — данашња стручна школа не испуњава.

Отворена су питања формирања наставника за стручне школе, израда уџбеника, школских учила, претспреме ученика, школских зграда, наставних планова, надзора над школама, посебно, формирање већ самосталних привредника, стручно образовање самосталних привредника и помоћног особља путем курсева, учешће привредних, нарочито државних предузећа у стручном школству, одашиљање питомаца у иностране стручне школе, сарадња са страним стручним школама и размена наставника.

Свако од ових питања изискује посебну пажњу темељно студирање. И last but not least питање финансирања наших стручних школа. Сва та питања заједно претстављају за нас једну недељиву органску целину: она нам намећу проблем израде једне планске стручно-школске политике у нашој земљи, уз пуно учешће наших привредних организација, њихове међусобне сарадње на том пољу, и њене сарадње са државом, бановинама и општинама.

Стручна школа треба да је дело целине, да је резултат најшире кооперације друштва, ученика и наставника, привредних организација и власти, појединих привредних предузећа и комуналних тела, жив израз друштвене воље и њених стварних потреба.

Ми треба да поставимо проблем у правој својој светлости.

Израда плана наше стручношколске политике мора претходити сваком другом раду на томе пољу. Са извршењем овог посла, увидеће се колико смо сада грешили и колика је огромна потреба да се то питање мора да приведе своме правилном решењу.

И тада нико не сме да се оглуши нашем једнодушном и силном захтеву за добрим и што бројнијим стручним школама“.

—o—

Градски буџет претреса се у одборима

Економско-финансиски и правни одбор данас ће почети претрес градског буџета. Како сазнајемо рад одбора ће трајати неколико дана, а после завршеног рада, нацрт новог буџета изнеће се пред седницу градског већа.

—o—

Пред новим општинским изборима у Торјанцу

Бели Манастир, 22 фебруара. — Срески начелник у Дарди обавештен је од стране општинске управе у Торјанцу, да су дванаесторица одборника тамошње општине поднели оставке и да је тиме окрњен форум општинске управе, пошто је у одбору остало још свега 6 одборника. Надлежна власт ће ових дана донети одлуку о томе, да ли ће се у Торјанцу поставити привремена општинска управа или ће се расписати нови општински избори у овом малом пограничном месту, у коме су настањени све сами Шокци. До сада о овоме још није пала одлука. *(Дан)*

—o—

Грабовац постао самостална општина

Бели Манастир, 22 фебруара. — Према решењу министра унутрашњих послова барањско село Грабовац издваја се од досадашњег села Кнежевих Винограда и формира своју засебну самосталну административно-политичку општину. Новоформирана политичко-административна општина у Грабовцу отпочеће са функцијом ових дана. *(Дан)*

НОВЕ КЊИГЕ

Délszláv-magyar szemle
(Југословенско-мађарска ревија)

Дозволом министарства унутр. дела бр. I 18125/37 растурује се по Краљевини Југославији први број ревије на мађарском језику, која је штампана у Кечкемету као издање ревије „Латхатар“ у Будимпешти. Задатак је ове ревије исти као и задатак „Латхатара“: да делове мађарског народа, који живе у Југославији, Румунији и у Чехословачкој идејно повеже једно са другима, а све скупа за идејни живот Будимпеште, односно Мађарске. Националсоцијалистичка идеја о „глајхшалтовању“ наишла је и у Будимпешти на пуно схватање мађарских националистичких кругова, који желе да пружају мостове поверења и културне сарадње не само према Мађарима ван Мађарске, него преко њих и према Југословенима, Румунима и Чехословацима. Као нарочит свој успех књижи уредништво „Латхатар“-а посету мађарских књижевника из Југославије у Будимпешту маја прошле године. Њих је предводио духовни вођа југословенских Мађара г. др. Имре Варади кроз шест мађарских градова у Мађарској. Исто тако се сматра за успех: пут млађе гарде књижевника из румунског Ердеља по Мађарској; упознавању је био циљ да питање мађарских мањина приближи срцу и уму Мађара у Мађарској. Као будући програм уредништва „Латхатара“ је изложба књига и штампе мађарских мањина, која би изложба имала да докаже њихову животну снагу, као делова мађарског националног тела; на тој излежби би узели учешћа књижевници и новинари Мађари из Америке и других крајева света. Из досадашњег рада уредништва „Латхатара“-а се јасно оцртава жеља да прати духовни живот Мађара ван Мађарске с једне стране, а с друге, да том духовном раду даје из Будимпеште не само нове импулсе, него и директиве. Цео тај живот Мађара ван ЦМађарске, ревија „Латхатар“ жели приказивати у будуће не само у чланцима и студијама, него и у сликама, очигледно по узору немачких издања сличне тенденције.

Од важнијих пропагандистичких чланака наводимо чланак **О улози моста**, који је намењен мађарским бегунцима из бивше Угарске, а који би имали нарочити задатак на одржавању веза са својом родбином и пријатељима у Југославији, Румунији и Чехословачкој. Писац др. Сиклаи им пребацује што при састанцима само мезетишу и препричавају старе успомене, а ништа не раде на изграђивању боље будућности Мађара и што не воде рачуна о озбиљним временима у којима се Мађари боре на живот и смрт. Треба изграђивати мостове преко оних дубоких јазова и урвина које су разделиле мађарски народ, треба градити мостове између Мађара у матици и оних који живе у мањинској судбини.

Веома је занимљив чланак од З. Чуке **о југословенским Мађарима и Немцима.** У њему констатује писац, да југословенски Немци иду потпуно својим путевима. Они нису ни пријатељи Словена, ни Мађара; они су само Немци и то хоће да остану. У некадашњој Угарској Немци су морали да крију своје националне осећаје и Немац је могао да простудира у некадашњој мађарској само ако се помађарио. У Југославији је обрнуто. Ту појединац теже иде напред, али је народна целина чврста. Држава омогућује изградњу немачких политичких, економских и културних установа те се на тај начин формира изглед и лик југословенских Немаца. Немци не сарађују с Мађарима као мањине док не поврате све оне Немце, који су били на путу да се помађаре. И дотле док Мађари у Југославији раде на томе да те Немце везују за себе с намером да их асимилују, не сматрају зрелим питањем заједничке мањинске мисли. Писац препоручује Мађарима да и они раде на организовању мањина по узору југословенских Немаца.

Неколико чланака је посвећено о културним и политичким приликама Мађара и Румуна у Ердељу, а нашу ће јавност која прати овај рад још занимати прикази књига југословенских мађарских писаца, као што је књига Д. Ђенђеша **Проблеми судбине**, штампана у Сомбору 1937, књига И. Циракиа Наш крај, новеле, Стари Бечеј, као и обухватни приказ мађарских и иностраних ревија и радова, који се односе на мањински проблем.

Д. Бачвански

ЛАЈПЦИШКИ ПРОЛЕТЊИ САЈАМ 1938

Почиње 6 марта

60% повластица

Сва обавештења дају:

на немачким државним железницама

ЗВАНИЧНИ БИРО ЛАЈПЦИШКОГ САЈМА

БЕОГРАД, Милан Лујановић, Кнез Михајлова ул. 33. — телефон 24—311; у НОВОМ САДУ: директор Михајло Румплер, Хабаг палата, телефон 26-23: у ЗАГРЕБУ: В. Еркен, Старчевићев трг 6; у ЉУБЉАНИ: инж. С. Тениес, Тиршева 33; у ОСИЈЕКУ: Виктор Пенц, Прилаз 25; у ПЕТРОВГРАДУ; Јован Вајгершан, Александрова 16; у САРАЈЕВУ: Петар Јуришић, Александрова 52; у СКОПЉУ: Ник. Баубин, Брзакова 5; у СПЛИТУ: Вицеконзул М. Јанковић; у СУБОТИЦИ: Директор К. Конрад, Александрова улица 6.

ПОЗОРИШТЕ

Премијера Буш Фекетеа: „Из љубави недовољно“

Данас, у уторак, приказује се први пут чувена комедија „Из љубави недовољно“ од Буш-Фекете. Писац „Трафике њене екселенције“ добро је познат и нашој публици. Сваки његов комад обиђе све позорнице Европе и Америке и свуда осваја публику, а критика даје о њима првокласне реценције.

Најновије дело „Из љубави недовољно“ приказује прво живот и борбу у њему. Три младе девојке полазе у свет, самостално се боре за кору хлеба и за љубав, којој свака жуди. Све три полазе храбро, свака се на свој начин бори, али ни једна не успе да у тој борби и жудњи за правом љубави победи. Оне све три добијају из љубави слабу оцену, добијају — недовољно. Све три претрпе бродолом. Кору хлеба зарађују, како тако, али љубав, праву љубав не налазе. После много мука, после борбе у којој морају да искусе велико разочарење, оне остају усамљене или чине концесије, које се нимало не слажу са њиховим жељама и сновима.

Мајсторски саграђена, ова комедија из слике у слику продире до једног изванредног расплета, до кога писац долази виртуозним заплетом, пуним духа и речи и пуним бравуре у сјајним ситуацијама.

Типови у овој козерији толико су живо и рељефно створени да дочаравају прави живот са свим његовим радостима и жалостима, са смехом и сузама, са смехом кроз плач и плачем кроз смех. У овој комедији испреплетане су три судбине у које се укопчава и судбина четврте девојке, која је такође жељна љубави и успеха у животу; а осим овога излазе на сцену људи који током догађаја долазе, гоњени судбом, у везу са судбинама тих младих девојака.

Сви су изгледи да ће Фодора и његову „Матуру“ заменити Буш-Фекете и његова комедија „Из љубави недовољно“, која ће за публику значити првокласну сензацију.

Режија г. Танхофера даће претставу пуну елана и сажете динамике, које ће ванредно тумачити све пишчеве интенције и слити их у једну хармоничну целину праве позоришне уметности.

Декор г .Шербана одликује се модерном линијом и савременим схватањем данашње унутрашње архитектуре и биће у потпуном складу са писцем и редитељем.

У комаду су запослени гђе М. Танхофер, И. Јовановић, Е. Мацол и В. Дријак и гг. Петричић, Ст. Јовановић, М. Миљуш, Бр. Јовановић, Ст. Бурја, Вл. Живковић, Ст. Миоковић, Цв. Јакелић, Вл. Савић и М. Стојадиновић.

За ову претставу продају се улазнице у књижари „Славија“ (телефон 24-55) и на позоришној благајни у Спомен-дому.

—o—

Нови бележник у Владимировцу

Владимировац, 22 фебруара. — Јуче је стигла одлука Банске управе којом се одобрава одлука општинског одбора у Владимировцу, по којој је изабран за бележника г. Светислав Веселиновић досадањи в. д. бележника те општине. Он је за време свога службовања био ревносан и ужива симпатије грађана Владимировца. *(Дан)*

Мала шетња кроз школу

са новим педагошким и наставним принципима

Нова школска зграда, нови педагошки и наставни принципи... Укратко речено, то је програм нове Огледне школе, која се сматра дететом новосадске основне наставе. Као и код новорођенчета, тако и код ове школе, нема много што шта да се види.

Данас је био први дан наставе у новој згради. Школа је већ постојала и примењивани су најмодернији наставни принципи. Међутим, програм школе није могао да буде изведен у целини, јер није било подесних просторија.

— Шта су главни и основни принципи модерне наставе? — упитали смо инспектора ове нове школе г. Василија Пејхеља, професора.

— Све што ученик учи, треба да се доведе у везу са животом, — гласи одговор. Живот тече, а потребно је, да се начин наставе модернизује, па се траже нови принципи. Ми желимо да докажемо, да ова Огледна школа, која је подигнута у Новом Саду, по примеру осталих бановинских седишта, може да изведе свој програм и без већих материјалних жртава.

— Школа сувише изостаје иза живота, ми желимо тај недостатак да отклонимо, продужује овај одлични педагог, који је написао читав низ педагошких књига и студија. Али, да видимо... Изволите са мном у разред.

Пошли смо прво у четврти разред. Гђа Мара Ђукић, учитељица, објашњава нам нове методе Огледне школе.

— Ми смо по новим принципима радили у Николајевској школи, где је она била привремено смештена. Настава ће бити у овој школи у многоме олакшана, а и боља.

— А како су задовољни ученици?

— Одлично! — одговара мали четвртошколац Миле Биловић. Овде је све лепо, чисто и модерно. Имамо и нове клупе! (Изгледа да деци необично импонују нове клупе).

— А шта ће бити, ако покварите клупе? — запитала је учитељица.

— Платићемо 360 динара, одговара мали Миле.

У првом разреду, где су најситнија деца, гца Надежда Васић показује нам један интересантан начин модерне наставе.

Ученици имају свој мали дућан. Један игра улогу трговца, а други купца. Улази муштерија:

— Пошто су бонбоне? — пита „муштерија.“

— Четири за динар.

— А колико се даје за три динара? — пита учитељица.

— Дванаест комада — одговарају танки дечји гласићи.

— Желите још нешто?

— Дајте ми цигарете.

— А за кога ти цигарете? — пита учитељица гца Надежда.

Ученик се збунио и никако не може да објасни, за кога би желео те цигарете.

Сваки ученик има пред собом кутију ,са исеченим малим картонима, од којих сваки претставља једно слово или цифру. Тако они уче читати, писати и рачунати.

На исти начин се предају и остали предмети. Деца показују велико интересовање, а и већи напредак, пошто они истовремено уче и играју се Дух је међу њима слободан, не плаше се и дају бистре, одређене и паметне одговоре.

Огледна школа, ова наша нова културна тековина, ускоро ће служити не само за оглед, него и за углед наше основне наставе.

—o—

Ускоро почињу радови око обезбеђења десне обале Драве

Осек, 22 фебруара. — Између претставника министарства грађевина и осечке општине вођени су преговори, у погледу осигурања десне стране обале Драве, чији ток пролази поред самог Осека. Задњих година Драва је знатно изменила свој ток и почела да односи обалу с осечке стране. Претила је опасност парку „Томислављевом перивоју“ и спортском игралишту. Да би се корито Драве поново вратило на барањску страну, почеће, у најскорије време, радови око обезбеђења десне обале Драве од парка па све до војног купатила. На ове радове утрошиће се свота од 450.000 динара. Од тога 150.000 динара даје осечка општина а остатак од 300.000 динара сносиће држава. *(Дан)*

ПРИМЕР ЗА УГЛЕД

Услед наглог скока цене огревном дрвету, многе школе остале су без потребног огрева, па је у њима морао бити прекинут рад за неколико месеци. Та опасност је претила и народној школи у Гају, у срезу ковинском. Међутим, захваљујући увиђавности и правилном схватању о школи од стране општинског одбора који, не правећи питање ко је позван да снабдева школу, ставља на расположење потребан огревни материјал бесплатно.

С. Ј. У.

Моле се ц. претплатници „ДАНА“ који нису извршили дужну претплату, да то изволе што пре учинити путем послатих чековних уплатница.

Уплатницу треба читко испунити на бр. 58.460 нашег чековног рачуна са назнаком да ли је нови или стари претплатник.

Уколико је који од цењ. претплатника изгубио уплатницу може је добити код саме поште уз цену од 2 пара.

Богата наследница у Тителу,

италијанска држављанка, тужи кривично једног новосадског адвоката, тврдећи да је оштетио са 200.000 динара

Тител, 22 фебруара. — Овдашња јавност са великим интересовањем прати развој занимљиве криминалне афере, у којој је главни актер један адвокат из Новог Сада, против кога је Државно тужиоштво у Новом Саду, ових дана, дигло и оптужницу ради злочина из § 371, став 2, Кривичног закона.

Гђа Валерија де Бари, поседница из Абације, италијанска држављанка, иначе родом из наших крајева, наследила је, 1935, од пок. Марије Марковић, рођ. Радосављевић, богате поседнице, из Титела, једну кућу, 40 јутара земље, и разних скупоцених ствари. Једино ограничење било је то, да ту имовину има доживотно да ужива наследница, богате поседнице, сада већ покојна Марија Марковић.

Пок. Марковићка је још у тестаменту одредила за извршиоца тестамента новосадског адвоката др. К. М.. који је у исто време, заступао и наследницу гђу де Бари.

Дугови који су теретили оставину, процењену на преко 500.000 динара, нису били мали, и адвокат др. М. је саветовао наследници, да један део земље прода. Она, болесна, боравећи у Италији, прихватила је одмах савет свога правног заступника, и тако је дошло до продаје салаша од 40 јутара првокласне бачке оранице. Адвокат из Новог Сада, међутим, никада није хтео да именује купца који је, тобоже, желео да тај салаш купи. Куповна цена, у 1936, била је свега 160.000 динара. Наследница у Абацији је од свога адвоката добила најгоре информације о положају салаша: како је далеко од Титела, да нема бунара, да нема потребних економских зграда, да нема ограде, и да она треба да буде срећна, што се нашао уопште један купац који хоће да купи њен салаш. На основу специалне пуномоћи, др. М. је продао салаш, и од куповне цене је наследница добила свега 130.000 динара, јер је од свога адвоката, на крају крајева ,добила обавештење, да је отезање продаје салаша једнако са самоубиством. Када је салаш продан такође јевтино, одједном је гђа де Бари добила далеко повољније понуде: по 8.000 динара по јутру, када се први пут сазнало, да она жели земљу да прода. Најзад, сазнало се ко је анонимни купац салаша. То су били: тест новосадског адвоката, таштa и њихов син.

Када је то сазнала гђа де Бари, поднела је кривичну пријаву и против новосадског адвоката, свога досадашњег правозаступника, и његове тазбине, иначе богатих трговаца из Титела. После спроведене истраге, Државно тужиоштво у Новом Саду одбацило је кривичну пријаву против свих осумњичених из Титела, али је дигло оптужницу против новосадског адвоката, за кога гђа де Бари тврди, да је оштетио са скоро 200.000 динара. Развој и крај ове афере овде се очекује са великим интересовањем. *(Дан)*

Данашњи програми у биоскопима

РЕКС

5-7-9.15 час
Данас
најбољи шлагер певач
Тино Роси
у филму
Напуљ град пољубаца

ЛУКСОР

5-7-9 час
Дупли програм
ГАРЦИЈА
снажна драма из кубанске револуције
Метрополитен
највећи баритон света
ЛАУРЕНС ТИБЕТ

APOLLO

5-7-9 час
ЧАР БОЕМА
МАРТА ЕГЕРТ
и ЈАН КИЈЕПУРА

ODEON

5-7-9 час
Злато из Сингапура
КЛЕРК ГЕБЕЛ, ВАЛАС БИРИ
и ЏИН ХАРЛО

URANIA

5-7.15-9.15 час
Премијера
Поноћни Краљ Париза
ПЕТАР ФОС и КАРИН ХАРТ

Дневничар Окружног уреда Михајло Храниловић ухапшен под сумњом да је извршио низ фалсификата и превара

Утврђено је да нема права да носи име Храниловић и да је страни држављанин

Новосадска полиција ушла је у траг једне веома занимљиве, али, бар засада, исто толико тајанствене афере. Органи полиције ухапсили су младог човека, који је, још као дете, дошао из једне стране државе. Исти младић данас се претворио у нашег држављанина, јер помоћу фалсификованих докумената он располаже не само држављанством Краљевине Југославије, него и, опет помоћу фалсификата, школским сведоџбама, добио је службу — али што је најинтересантније — и право правцато југословенско име.

Ова најновија новосадска афера има и веома тајанствених детаља, о којима нисмо могли да добијемо, до овог момента, никаква обавештења, али постоји сумња да се овде ради не само о хохштаплерском подвигу једног младића, него евентуално о другим кривичним стварима.

Ењеди — Храниловић

Марија Ењеди ,како се она сама назива — домаћица — са станом у Дунавској улици, живела је повучено са својим „сином" и о њој веома мало се говорило. Она је заправо куварица и била је низ година запослена у кући једне врло познате и необично цењене личности, која већ годинама није међу живима.

Сазнало се, да се она обраћала на нека надлештва и тражила је помоћ и милостињу за себе и за свога ванбрачног сина, који, према наводима куварице, потиче из интимних односа њеног бившег послодавца. Она је, донекле успела. Успела је, наиме, да добије помоћ.

Марија се, међутим, тиме није задовољила. Она је тражила, да јој се дозволи да своје име измени на Храниловић. Иако су против тога стављени приговори, власти су јој промену презимена ипак дозволиле. Али не само њој него и њеном „малодобном сину" Михајлу дозвољено је да носи име Храниловић.

Човек са пет фалсификованих крштеница.

Млади „Храниловић" похађао је школе и, помоћу својих докумената и школских уверења да је положио матуру једне средње школе, добио је службу као дневничар Окружног уреда за осигурање радника. Можда би Михајло направио каријеру у чиновничкој хијерархији, да се случајно о њему није сазнало, да он нема права на име Храниловић, јер није наш држављанин, нити располаже са потребним школским квалификацијама.

Полициске власти су извршиле претрес стана гђе Марије Храниловић. У стану су пронађене фалсификоване крштенице Михајла Ењедија, фалсификоване школске сведоџбе разних школа и на крају бланкети и печати, који су били потребни младом фалсификатору и варалици, да се пласира. Полиција је пронашла ни мање ни више ,него пет фалсификованих крштеница.

Како се Михаел Ењеди из Беча претворио у Михајла Храниловића

После овог сензационалног открића полиција је повела свестрану истрагу да утврди прави разлог фалсификата и шта се све иза тога крије. Приликом претреса стана, пронађени су и оригинални документи Михајла Ењедија, а из тога се јасно види, да он никада није ни био, нити је могао бити син Марије Храниловић, алиас Ењеди.

Пронађени су ,наиме, оригинални документи: домовница и крштеница. Из тога се види, да је он син Артура Ењедија и Ане рођене Мозбергера, који и данданас живе у Бечу. Отац је по занимању молер. Из тих докумената види се, да је Михајло рођен 1910 године, па му је данас 28 година.

Лажни Храниловић

Михајло је, на досада необјашњен начин, успео да набави формуларе крштенице и са једног документа скинуо је таксену марку. Помоћу тога сам је направио крштеницу. Како му је био потребан и печат, обратио се на власника граверске радње Стевана Деметера, који има своју радњу у Дунавској улици, да му изради печат. Деметер, не проверавајући личност, израдио је „Храниловићу", не само печат парохије св. Флоријана у Бечу, у петом бецирку, него и печат надбискупске гимназије у Травнику.

Михајло је свршио свега шест разреда гимназије. Кад је увидео да му те шко полази за руком да се пласира без матуре, он је проблем решио на веома једноставан начин: фалсификовао је школске сведоџбе седмог и осмог разреда вуковарске гимназије. Према сведоџби ове гимназије „Храниловић" је 1936-37 школске године свршио са успехом осми разред.

Интересантно је, међутим, да је фалсификовао сведоџбу испита зрелости надбискупске гимназије у Травнику из 1935 године. Изгледа да је он и сам увидео контрадикцију у погледу датума ових сведоџби, тада је фалсификовао нову сведоџбу и то „препис" матурске сведоџбе надбискупске гимназије у Травнику. Њом се сведочи, да је 18 јуна 1936 положио матуру. На овом документу Михајло је сам потписао имена директора и наставника, а документ је снабдео печатом.

Зашто је Марија претстављала Михајла као свога сина

Михајло је признао, да му Марија није мати. Он је, као дете, дошао код ње, код своје рођаке. Марија га је заволела и после је покушавала да искористи Михајла да спроведе неке своје планове. Она га је претстављала као сина, па изгледа да је највише због тога добијала помоћ, од које се касније издржавала.

ПОМОЋНИКА

шпецерајско-деликатесне струке, првокласну силу, тражимо за одмах или по споразуму. Понуде слати фирми:
БРАЋА КУИЋ
Сарајево

Михајло признаје фалсификат. Тврди да је то чинио због тога, што није могао редовним путем да добије дозволу за боравак, а о поданству да се и не говори. Школске сведоџбе фалсификовао је због тога, што је видео да помоћу њих може боље да продире кроз живот.

Данас пре подне полиција је почела детаљно саслушање Марије Храниловић Ењеди. После њеног саслушања поново ће се саслушати и Михајло, да би се расветлили тајни разлози, низа превара и фалсификата, који су извршени у вези са неком тајанственом акцијом.

Истрагу по овој најновијој новосадској аферу води енергично шеф кривичног отсека г. Родољуб Маленчић.

Полиција је задржала у затвору Михајла Храниловића — Ењедија и Стевана Деметера, гравера.

—o—

Почев од 1 априла свима суботичким градским службеницима се повисују принадлежности

Суботица, 22 фебруара. — На предлог претседника општине г. Ивана Ивандекића, клуб већника ЈРЗ за град Суботицу решио је, да се почев од 1 априла повиси плата свима градским службеницима у Суботици. Ова вест примљена је у свим чиновничким круговима са великом радошћу.

Градски саветници јануара месеца посетили су претседника општине коме су предали меморандум, у коме траже повишицу плате. Указали су, том приликом, на тежак материјални положај градских службеника и на велику оскудицу од које пате. Претседник општине је јуче окупио градске саветнике и саопштио им је, да је усвојио предлог за повишицу плате у споразуму са клубом градских већника ЈРЗ. Сем тога је саопштио и то, да ће се од нове буџетске године вршити унапређења чиновника, која се не врше већ 8 година, из буџетских разлога.

За повишицу плате треба да се осигура кредит од пола милиона динара. Ова свота осигураће се општинским прирезом, који ће се повећати али, уколико министарство финансија не дозволи повећање прореза, покриће ће се наћи у повишењу редовних прихода од трошарине, пристојби за промет некретнина, прихода од шума.

Скупштина Ватрогасне жупе у Сремским Карловцима

Сремски Карловци, 22 фебруара. — Овде је одржана скупштина, у присуству старешине жупе г. Илије Добродолца, начелника Финансиског одељења патријаршије, као и делегата гг. Голубовића, заменика старешине, Стевана Шебиног, градског благајника, Бранка Нажинића. Затим гг. Лазе Ранковог, општинског благајника из Бољеваца, индустријалца Мирка Дитриха из Инђије, др. Фрање Нагла, ветеринара из Инђије, Радомира Ивановића, градског капетана. Примећен је и већи број занатлија и сељака. Нарочито је интересантно, да ова жупа располаже са 15 учитеља, зачлањених поред већег броја интелектуалаца. Заступљени су били срезови преко претставника карловачки, иришки и земунски, а по општинама Бешка, Крчедин, Инђија, Јаково, Крњешевци, Бољевци и Ириг. Скупштина ,коју је отворио старешина лепим говором, упутила је поздравне телеграме Њ. Кр. Вис. Краљевићу Томиславу, као покровитељу ове институције, затим Краљевском Дому и министру г. др. Вјекославу Милетићу. После тога су претресана остала питања из области ватрогаског живота. Констатован је напредак на свима пољима и поново одапуно признање и захвалност на раду и потпори старешине жупе г. Добродолца. После завршене скупштине гостима је био приређен банкет код „Шарановића", где је пало неколико здравица од гг. Добродолца, Дитриха, и др. Нагла.

Н. Ћирић

Кретање сокола на северу

Стара Кањижа, 22 фебруара. — Најсевернији град Стара Кањижа има своју соколску јединицу, основану 1926 године. Врло је тешко соколовати у оним крајевима, где словенски елемент као протагониста соколских идеја, није у могућности да дође до пуног изражаја. После ослобођења и уједињења настао је прилив словенског живља у ове крајеве насељавањем и колонизирањем Херцеговаца, Црногораца, Липана и Босанаца па и у Старој Кањижи.

Старокањижани су тек 1926 године основали соколску јединицу, па су већ 1934 године подигли врло леп соколски дом, у центру града, који претставља вредност 250.000 динара. Под ову јединицу организовано је по насељима који територијално припадају граду Старој Кањижи и две соколске чете: једна на насељу Велебит, а друга на насељу Узуновићево.

На скупштини, одржаној у присуству изасланика управе жупе из Новог Сада, г. Милована Кнежевића, нарочито је истакнуто соколовање у Старој Кањижи које је и поред свих тешкоћа достигло ону висину, која је вредна да се нарочито истакне. Г. Кнежевић је у име жупе констатовао братску хармонију у раду и нарочито је истакао постигнуте успешне резултате. У нову управу су изабрани: за старешину Душан Стојановић, за заменика старешине др. Владимир Николић и Милан Бакалић, начелник Валта Ердељан, заменик Александар Јанчикин, начелница Јелена Таушан, заменица Даница Бакалић, тајник Димитрије Белан, благајник Благоје Петковић, просветар Јован Грујић, економ Александар Татић, статистичар Милисав Чићмил, књижничар Љубомир Петковић, лекар др. Владимир Николић, заставник Плихта Никола, референт за чете Тодор Ђурић.

Са пуном вером у даљи успешан рад, преузела је нова управа дужност вођења ове соколске јединице, која обзиром на значај Старе Кањиже у националном погледу има да продужи соколовање у овом месту до крајње победе.

Роман „Дана"

Злочин у санаторијуму

од Марсела Вермоња (16)

Леблан је пришао витској дами и невероватно хитрим покретом истргао јој је ташну из руку. Она се толико изненадила овим гестом детектива да је цикнула и скочила са своје столице. Бесно је махала рукама, изгледало је да ће ошамарити Леблана, а за то време Мајер је побегао у другу собу. Рекли смо већ да он није волео да сведочи. Детектив је опрезно одмицао од горопадних руку витке даме и за то време говорио је најљубазнијим гласом:

— Овај некаваљерски поступак објаснићу вам, госпођице доцније. Као добро васпитан Парижанин не бих никада отео ташну од једне даме. Али, нужда закон мења. Ја сам отео вашу ташну, а ви сте прошле ноћи украли са мога писаћег стола једно парче хартије које ће у процесу у вези са двоструким злочином у санаторијуму др. Жилбера играти отсудну улогу. Ви ми стога не смете замерити што сам био негалантан, госпођице.

Пре него што је Леблан завршио ове речи витка и нежна дама почела је да цичи, виче и псује, када је више личила на Ксантину него на витког младића у елегантном мушком оделу, које је она тако радо носила. Бесним гласом је рекла детективу:

— Ви сте најбезобразнији човек кога сам срела у Паризу! Одмах да ми вратите моју ташну. Ја имам у њој важна приватна писма која се вас ништа не тичу. Дајте ми ташну!

Леблан се само подругљиво осмехивао и мирно одвратио:

— Та писма вам, госпођице Лаплас нећу дирати. Не тиче ме се ваша приватна кореспонденција. Али, дозволићете ми да се морам ипак мало интересовати за ону цедуљицу зелене боје, која је моментално моја својина. Та цедуљица ми је потребна да мало позабавим поротнике суда како и угледан, богат и славан човек може да буде гнусан и окорели злочинац.

Госпођица Лаплас је пребледела у лицу. Видело се да је добро разумела речи детектива. Тај се није шалио. Знала је да ће бити ухапшена и учинила је покрет да се приближи вратима која су била притворена. Али већ у идућем тренутку Леблан се нашао код врата и спречио шармантној дами пут.

— Не тако брзо — рекао је он. Ми имамо још мало разговора, мадмоазел. А онда можете разговарати са комесаром префектуре г. Лакошем. Он ће, такође, бити радознао колико сте ви, госпођице Лаплас, умешани у мрачну и још увек тајанствену криминалну аферу, која се недавно одиграла у санаторијуму др. Жилбера.

Госпођица Лаплас је бесно ударила ногом у под и узвакнула:

— Забрањујем вам господине да ме мешате у било какву криминалну аферу. Ја не знам ништа о тој афери, о којој ви говорите.

Затим је мало блажим, скоро молећивим гласом продужила:

— Будите каваљер господине и вратите ми ташну, не отварајући. Уверавам вас да у њој нема ничега што би вас интересовало. То су женске ситнице, нека љубавна писма, која за вас не значе ништа... Молим вас вратите ми ташну!

Изгледа да Леблан није ни слушао даму. Он је лагано отворио ташну и кад је у њој угледао зелену цедуљицу шчепао је брзо и стрпао у унутарњи џеп капута. Све се то десило за једну секунду. После те операције, Леблан је вратио ташну госпођици Лаплас.

Успех учитељског концерта у Кули

Кула, 22 фебруара. — Учитељи среза кулског, под вођством вредног школског надзорника г. Илије Стојановића, приредили су успели концерт, чији је обилан програм привукао велики број грађана.

До доласка г. Стојановића за школског надзорника у Кулу, духовни живот био је сведен на најмању меру. Али г. Стојановић се одмах по доласку бацио на посао и обновио је растурени хор Српског певачког друштва „Иса Бајић."

Он је основао и учитељски хор свога среза. Карактеристично је, да је г. Стојановић подесио програм према овдашњим приликама, тако да је задовољно и Србе, и Немце и Мађаре. На програму су биле најпре црквене песме: Царју небесни од Ј. Маринковића, O grosser Gott од Scott-a, Agnus Dei од Griesbachera и Плотију уснув од Бортњанског. Затим је оркестар отсвирао „Балкански марш" и „Низамски растанак."

Вредно је похвалити г. Јована Раца, пензионисаног учитеља, који је уметнички на клавиру пратио поједине тачке програма као и г. Јована Волфа ,учитеља, који је соло отпевао две песме.

Ил. Голочеван

—o—

СВЕСЛОВЕНСКО ВЕЧЕ У СТ. ФУТОГУ

Стари Футог, 22 фебруара. — Степ скаута у Старом Футогу приређује 27 о. м. у гостиони удове Теларове, свесловенско вече ради популарисања народне ношње. Имаоци ношње имаће бесплатан улаз. Поред тога биће образован жири који ће извршити избор три најбоља костима који ће бити награђени. Том приликом прославиће се и осамдесетпрво-годишњица живота и рада оснивача скаутизма Лорда Баден Паула о коме ће говорити г. др. Душан Јелесић, општински лекар, који је као делегат југословенског скаута прошле године био на скаутском сабору у Холандији. *(Дан)*

Србобран и Србобранци

ПИШЕ: ТОША ИСКРУЉЕВ (20)

Описујући грозоте после битке око Сентомаша Новак Голупски у својој књизи „Успомене" овако даље наставља:

„Ни једно место, ваљда, није било тако ужасно порушено и опустошено као Сентомаш. Ни црква нам није била поштеђена него је изгорела и порушена, а ми смо цркву наших суграђана Мађара чували и сачували као светињу, коју су они после свога повратка затекли нетакнуту". Наш владар и цар Фрања Јосиф I нама православним Србима дао је обновити нашу порушену цркву и саградити нам велиликолепан храм. Градња тога величанственог храма изведена је под надзором Исидора Николића, Сентомашанина, великог жупана бачке жупаније. По-том је наш дични и никад незадорављени патријарх Јосиф Рајачић осветио наш велелепни храм, који је посвећен светом Богојављењу. А пре су нашој цркви били патрони св. апостоли Петар и Павле".

Данашња српска црква је понос Србобрана. Висока је и са своја два торња види се још издалека. Сличне цркве имају Срби само још у Панчеву. Сремским Карловцима и Темишвару. За сентомашку цркву дао је новчану помоћ 1852 Фрања Јосип кад је путовао кроз Бачку.

РИМОКАТОЛИЧКА ПАРОХИЈА У СРБОБРАНУ

Мађарска, римокатоличка парохија је основана у Сентомашу 1785. О државном трошку подигнута је једна мала црква од набоја. Данашњој цркви ударен је темељ 1815. Године 1788 било је у Србобрану свега 184 католика. То су били први Мађари насељени у Србобрану. А колико их има данас? Преко шест хиљада.

*

Нисмо у стању потпуно да проучимо историју Србобрана јер су све књиге црквене до 1848 изгореле.

Јован Ковачевић био је за време 1848—49 ђакон, па капелан, а затим парох у сентомашкој цркви. Када су Мађари, и за време богослужења, ударали са топовским кумбарама у српску цркву једном се догодило, да је једна кроз прозор упала у цркву. Ковачевић, као окретан човек скочио је са амвона и присебно зграбио кумбару која се окретала по поду. Пре него што је експлодирала бацио је кроз врата далеко од цркве и мирно наставио богослужење.

*

Споља на црквеном јужном зиду видимо једанаест топовских кутли разне величине, а две у цркви на северном зиду. Тим куглама погођена је била српска црква од стране Мађара, кад се из темеља преоправљала 1852. Тобоже, цар Фрања Јосип је тада поклонио цркви сто хиљада форинти за оправку.

*

Миливој Сивачки, парох, потиче из угледне куће из Србобрана. Родио се 1871, а умро 1921. Миливој је био један од најугледнијих српских свештеника који је цео свој живот посветио цркви и народу.

*

У реду капеле налази се врло леп и велик маузолеј Мирка Туторова, који је овај подигао у спомен своје ћерке Евице, која је умрла 1916, кад јој је било дванаест година.

*

Четврти споменик до цркве на гробљу је Новака Совриног Голупског, бившег народног капетана из времена буне. Умро је 24 јануара 1896, у 84 години живота. За време буне народ га је као бистрог и смелог и јуначког човека изабрао за свога капетана. Он је као добар Србин оставио Матици српској као задужбину своју целокупну имовину од 53 јутра и 1210 квадратних хвати и готовог новца, који је износио суму од 40.850 динара. Матица је ову земљу, која је првокласна, путем српске црквене општине издала под закуп. Приход се употребљава у књижевне сврхе. Новак је овим за вечита времена сачувао своје име, а српској књижевности је принео добар извор за њено унапређење.

*

Матици српској оставио је задужбину Гедеон — Геца Дунђерски, оснивач богатства Дунђерскових, који је од свога оца наследио 30 србобранских ланаца, а после је број ланаца подигао на хиљаде. Године 1884 после његове смрти, његов син Лаза положио је Матици српској 20 хиљада форинти и за тај новац се у оно доба могло купити око 40 ланаца србобранске земље, односно 50 јутара. Овај новац је после рата изгубио своју вредност. Свота је износила 1926 свега 27.286 динара. То је мала сума да би се могле давати стипендије.

СПОРТ

Писмо из Суботице

Рђавом спортском политиком доведен је суботички спорт до декаденције

Суботица, 22 фебруара. — Некада је Суботица у спортском животу заузимала врло значајно место. Сви се спортисти сећају одличног голмана државне репрезентације Шифлиша, Бећеслина, Хорвата и других, који су били играчи суботичког Санд-а. Имала је Суботица још и других добрих не само ногометаша, већ и активних спортиста осталих грана.

*

Данас је спорт у Суботици пао доста ниско и изгледа да преживљује велику кризу. Узрок оваквом стању треба тражити у самим организацијама и спортској политици суботичких клубова.

Ногомет је једна од најпопуларнијих грана спорта у Суботици, као, уосталом, и у осталим местима. Ипак Суботица, премда има око 100.000 становника, нема на утакмицама више од 1.000 гледалаца! Узрок је то, што суботички клубови воде врло рђаву спортску политику. Тако су, например, од завршетка натецања за првенство Снп-а па до данас одигране у Суботици свега две веће утакмице: једна између Жак-а и новосадске Војводине, а друга опет између Жак-а и румунског клуба „Рипензије". Суботички клубови врло ретко доводе клубове са стране, већ се преко целе године воде утакмице између локалних ривала, за првенство Суботице, и неколицине околних клубова, за првенство Снп-а.

Зато публика показује све мање и мање интересовање за утакмице и све их мање посећује. А гледати непрестано утакмице између једних те истих суботичких клубова није ни најмање занимљиво.

Осим овог момента, преко целе зиме клубови не тренирају, па када дође пролетње натецање, природно је да наступају слаби. И све оно, што један клуб постигне преко године, док трају натецања за првенство потсавеза, пропадне за време зимског одмора. Зато није ни чудо што је суботички ногомет пао тако ниско и што Суботица, велики град, нема свог претставника у Националној лиги, премда га и мањи градови имају, на пр. Сарајево, Љубљана, а пре Осијек и Шабац. Суботица би, кад би њени клубови посвећивали више пажње гостовањима клубова са стране, могла у нашем спорту играти значајну улогу, јер добрих играча има, али не могу да дођу до изражаја.

Од осталих спортских грана највише се гаји лака атлетика. Но ни она није на оној висини на којој би могла да буде, јер се гаји већином по секцијама ногометних клубова који јој не показују довољно пажње. Оснивањем Суботичког лакоатлетског клуба (СЛаК-а), који је основан пре кратког времена, изгледа да ће се овај недостатак надокнадити.

Веслачки и пливачки спорт у Суботици је потпуно занемарен. То долази отуда, што Суботица нема реке, а Палић, премда је погодан за ове спортове, доста је удаљен од града, па бављење овим спортовима изазива велике материјалне издатке.

Тенис се гаји само у ужим круговима имућних људи, док су шире масе за њега потпуно дезаинтересоване.

Са разних страна различито се тумачи назадак суботичког спорта. Међутим, треба поново нагласити, тај назадак долази од рђаве спортске политике суботичких клубова.

Ж—ц

За првенствени куп Снп-а

Тежак пораз Бајмочког а. к.-а у Апатину

„Три звезде"-Бак 10:2 (6:1)

Апатин, 22 фебруара. — У недељу су одигране четири утакмице за провинциски куп Снп-а. У Апатину су Три звезде „испрашиле" Бајмочки а. к. са 10:2 (6:1). Као што је познато, Бак је у јесењој првенственој сезони, код своје куће победио Три звезде са резултатом 3:1. На недељној утакмици за победнике су дали голове Кртолица 5, Шкода 3 и Домбовић 2, а за побеђене оба Холхакер. Судио је добро г. Велисављевић.

Стари Бечеј: Славија — Југословен 4:1 (2:0). — Лепа и неочекивана победа Славије, која је у оба полувремена била надмоћнији тим. Голове су дали Дорословачки, Главашки, Стојанов и аутогол, а за Југословена Јанчић.

Нови Врбас: Дулцис — Вск 3:2 (1:2). Локални дерби донео је велику и огорчену борбу из које је Дулцис као срећнији изнео победу. Победници су и у техничком погледу били бољи од Вск-а.

Оџаци: Оџачки с. к. — Јск 5:0 (2:0). Кулски клуб је показао да се после „зимског сна" налази изван форме и да нема физичку кондицију. Победа Оск-а је лака и заслужена.

—о—

Дерби у Петровграду

Жск - Борац 2:1 (2:1)

Петровград, 22 фебруара. — Већ прво коло прворазредних првенствених утакмица донело је велико изненађење. У дерби сусрету, четврти клуб са табеле, Жск, успео је да победи водећег Борца, који досада није изгубио још ни један бод, са резултатом 2:1 (2:1).

У првом полувремену Жск је по жртвовањем и оштрим стартом својих играча успео да постигне и извесну теренску надмоћност, па је преко Мертела и левог крила Милина успео да постигне два гола. Почасни гол за Борац убацила је десна полутка Ђурчин. Са резултатом 2:1 отишло се на одмор.

Други део игре мења слику: Борац скоро стално наваљује, али се одбрана Жск-а, у којој су се нарочито истакли Стојановић и Кирћански, држи одлично. И поред свих напора Берац није успео да изједначи резултат.

Судио је доста добро г. Светозар Поповић.

Коментари . . .

Новосадска публика је и у недељу доказала да није објективна

Када је Симин на недељној утакмици против земунске „Спарте" начинио онај груб испад, публика се згражавала и буром негодовања дала израза своме незадовољству. Тако је и морало и требало да буде. Новосадска публика је тиме доказала да је према гостима увек коректна и објективна.

Међутим, Спартанци су — пре тога — стално правили испаде било својим ситним грубостима које противнику иду на живце, било скроз недисциплинованим понашањем. И у тим моментима, ниједан гледалац није нашао за вредно да било шта замери надобудним гостима. А могло се много штошта замерити. Збиља је неправедно да се новосадска публика и у тим моментима није показала објективна.

Јер, треба бити поштен па одобравати све оно што заслужује одобравање и осудити све оно што заслужује осуду.

*

Симпатични и одлични резервни играч „Војводине" Љубиша Дамњановић бесумње је лоптач који има највише надимака. „Ђаша", „Куртовић", „Цицварић", „Тајлор" и „црни бомбардер" су надимци којима Дамњановића називају другови. Што је још интересантно, Дамњановић је један од најбољих шутера не само у своме клубу, него и у Новом Саду.

Тренер „Војводине" пробао је Дамњановића на левом халфу, иако је овај играч све до скора играо на левој спојци. Занимљиво је да је Дамњановић и на овом месту играо са успехом. Можда би од њега, као халфа, могао постати употребљивији играч ,него што је био на спојци.

*

За време утакмице Војводина — Спарта један део публике и извесни функционери домаћег тима стајали су у близини Спартиног гола. Господа нису хтела да напусте своја места ни на енергично тражење судије, тако да се око овога створила читава „афера." Расправљање је трајало читавих пет минута тако да је, најзад, и полиција морала да интервенише. Догађај је на све присутне оставио мучан утисак.

Овако нешто не би се више смело догодити. „Војводина" треба да узме за правило, да иза голова и код голова не може нико, ама баш нико стајати. Учиниће се тиме много за смирење духова на игралишту, тако да ће се и утакмице моћи одигравати под нормалнијим околностима.

Х. У.

У три реда...

Спортске вести са свих страна

У осијечком првенству Хајдук је победио Грађанског са 2:1, а Олимпија—Графичара са 1:0.

Железничар из Инђије је у недељу на своме терену, са резервом Бате из Борова одиграо нерешено 4:4 (2:2). Први тим Бате је истога дана победио осијечку Славију у Борову, са 6:1.

За Зимски куп одигране су у недељу у Вршцу ове утакмице: Војводина —Раднички 1:1 (0:0) и Душан Силни —Викторија 5:1 (2:1).

Санд је у Сенти победио Сак-а са 5:2 (2:1).

Париз — Будимпешта 1:1 (1:1). у Паризу, пред 30.000 гледалаца.

—о—

ПИНГ - ПОНГ

СУБОТИЦА - НОВИ САД 6 : 3

Суботица, 22 фебруара. — У недељу у Суботици одржана међуградска утакмица у столном тенису између репрезентација Новог Сада и Суботице. Новосадску репрезентацију су сачињавали Шосбергер, Хазановић, Армбрустер и Чорба, а суботички тим састављен је био од Конца, Беркеа и Харангозоа.

Гости су одлично почели па су, чак, постигли вођство од 3:0. Тада најбољи играчи Новог Сада попуштају, а Суботица почиње добијати игру за игром. Домаћи играчи били су из партије у партију све бољи, тако да су сусрет завршили у сјајном стилу, успевши да однесу победу од 6:3.

ЛИЦИТАЦИЈА

Старо-католичка црквена општина у Новом Саду овим расписује оферталну лицитацију за радове на адаптацији своје цркве. Планови и прорачунске тисканице могу се добити у грађевинској канцеларији г. инж. Данила Кићанског, Булевар Кр. Марије 15.

Нови Сад, 20 фебруара 1938.

У име црквене општине:

Черчек Густав управитељ župe бискупски викар — **Доминис Фрањо** претседник

САИГРАЛИШТА

Зрнца

Један престонички лист, доносећи извештај са утакмице Бск—Грађански 2:2 забележио је о судији г. Подупском: „Да судија није неправилно поништио један гол Б. с. клуб би водио са 3:1..." „Судио је г. Подупски из Загреба несигурно. Његове одлуке су већином ишле на штету домаћих".

Против таквих констатација ми не бисмо могли имати ништа против, да у истом броју тога листа, само један стубац, даље није писано и ово о судији: „Г. Подупски држао је, беспрекорно, у својим рукама ову тешку утакмицу"... „Но, г. Подупски је одлучно интервенисао до краја".

Погодите у којем смо листу ово прочитали?...

ОБЈАВА О ЈАВНОЈ ДРАЖБИ

Потписани судски извршитељ на основу §-а 102 зак. чл. 60 из 1881, објављује да ће се услед решења Среског суда у Оџацима донесеног под бр. IV. И. 213/3-1937у корист тражиоца извршења Борић Стевана из Бођана (кога заступа др. Аждајић Лука адв. у Оџацима) за наплату 1500+450 дин. главнице и прип. на јавној дражби продавати ниже наведене покретне ствари, писане у записнику о пленидби бр. IV. И. 213/1937-3 и процењене на динара 28.000 и то: 1 локомобил МАВ 1455. 1 брехмашина са 8 ваљака и 3 машине за чишћење кудеља..

Јавна ће се дражба одржати на дан 25 фебруара 1938 у 10 сати пре подне у Пивницама на кудељари овршеника.

Извршн. бр. 337/37. Оџаци, 10 II 1938.

Ђ. Коњовић, суд. извршн.

МАЛИ ОГЛАСИ

БИЉАРЕ

аутоматске израђује специјална радионица аутоматских биљара: **А. Чешљаревић Загреб, Савска 3.**

НОВОСАДСКИ ЖИВОТ

КРОЗ НОВИ САД

Библиотека Матице српске отворена од 8—12 и 15—17 часова. **Музеј Матице српске** отворен од 11—12 часова.

*

ДЕЖУРНЕ АПОТЕКЕ

Од 19 до 25 фебруара

Гросингер Мр. Јована, Краља Петра ул. бр. 30. Телефон бр. 27-40.

Михелс Мр. Јулија, Краља Петра II 70. Телефон бр. 29-51.

Апотека Насл. Жигровића, Петроварадин.

*

БУКОВИЧКА МИНЕРАЛНА ВОДА

„Кнез Милош" Ш. Д. Б. НОВИ САД Трифковићев трг 3/I. Телефон 20—20 и 32—42. — Код филијала: СОМБОР Телефон 69. — СМЕДЕРЕВО: Телефон 47. КРАГУЈЕВАЦ: Телефон 88 и ПЕТРОВГРАД: Телефон 169.

*

РОЂЕНИ, ВЕНЧАНИ И УМРЛИ

Рођени су: Милица, кћи Косте Микалачког ,трг. помоћника и Гизеле Ђерки-Дудаш. — Каталин, кћи Ернеста Бошњака, надничара и Марије Анђал. — Верица, кћи Јована Татића, шпедитера и Софије Миросављев. — Миклош-Ласло, син Корнела Варге, столара и Гизи Гаус.

Венчани су: Гаврил И. Глађилин, санитетски пуковник и Наталија Динић.

Умрли су: Јосип Мадацки, чин. стар 54 год. — Верица Татић, дете старо 8 сати. — Миле Пројић, надничар, стар 28 год. — Тина Милутиновић рођ. Стојшић, домаћица, стара 54 год. — Јосип Кошкан, стар 18 год. — Милорад Чаланић, ратар, стар 30 год. — Иванка Ћулум рођ. Коларић, стара 28 год. — Имре Киш, дете, старо 4 месеца. — Алекса Латов, ученик, стар 10 год. — Павле Бошњи, надничар, стар 40 год. — Ката Мравик рођ. Коза, домаћица, стара 68 год. — Вељко Будић, држ. чиновник, стар 28 год. — Радмило Јовановић ,дете, старо 2 месеца.

—o—

НОВОСАДСКА БЕРЗА

Нови Сад, 22 фебруара 1938

У берзанском промету данас закључено:

ПШЕНИЦА: Бачка 78-79 2% к. д. 178—180; Банатска 78-79 2% к. д. 172—181; Бачка потиска 78-79 2% к. д. 179—181; Сремска 78-79 2% к. д. 178—180; Славонска 78-79 2% к. д. 178—180.

ЈЕЧАМ: Бачки и сремски к. д. 140—142.50.

ЗОБ: Бачка к. д. 132—134; Сремска к. д. 133—135; Славонска к. д. 136—138.

БРАШНО: 0гг и 0г бачко и банатско 272.50—282.50; број 2 252.50—262.50; број 5 232.50—242.50; број 6 212.50—222.50; број 7 182.50—192.50; број 8 125—130; 0гг и 0г сремско и славонско 270—280; број 2 250—260; број 5 230—240; број 6 210—220; број 7 180—190; број 8 125—130.

ТЕНДЕНЦИЈА: Непромењена.

ПРОМЕТ: Средњи

Велика депутација од 800 Србобранаца код заменика Бана г. Рајића

Депутација је посетила нашу редакцију

Једна група депутаната из Србобрана пред нашом редакцијом

Данас пре подне заменика Бана г. Светислава Рајића посетила је велика депутација грађана, од преко 800 из Србобрана ,на челу са потпретседником општине г. Светозаром Белићем и општинским одборницима гг. Петром Сивачким, Палом Сенци, Милошем Дунђерским и секретаром месног одбора ЈРЗ г. Савом Мудринским. Ова велика депутација Србобранаца изложила је заменику Бана г. Рајићу своје жалбе и захтеве, у којима се, између осталог, тражи да се поједини људи, који у србобранској општини праве велике потешкоће и коче нармалан рад, одмах уклоне. Заменику Бана г. Рајићу предат је и писмени захтев, да се Владимир Шешевић, б. бележник, одмах уклони из општине као непозван и необјективан, а који врши, по наред би среског начелника, ревизију рада садашње општинске управе и уједно траже, да се на његово место упути стручно лице, државни чиновник, који би објективно испитао стање у србобранској општини. У овим захтевима тражи се и то да се управитељ основне школе у Србобрану г. Милорад Курјачки одмах удаљи са истог положаја, као и са положаја пословође школског одбора, и, на крају, да се претседник општине г. Јовица Субић, као и цела општинска управа, узме у заштиту против разних прогањања, подметања и других нелегалних и недостојних радњи од стране поменутих лица.

Заменик Бана г. Рајић, пошто је пажљиво саслушао присутне депутанте, упутио их је код начелника Општег одељења г. Јакшића, који ће целу ову ствар детаљно саслушати и испитати.

После тога, депутанте је примио и начелник г. Јакшић, који је том приликом изјавио, да ће се захтевима депутаната у свему изаћи у сусрет.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Старо-католичка црквена општина изабрала је прошле недеље своје жупно веће, чији мандат траје до 1 јануара 1941 године. Претседник за Нови Сад 1 је г. Фрањо Доминис, директор Пошта, за Нови Сад 4 (Петроварадин) г. проф. Фрањо Малин. У црквени одбор су ушли: гг. Иван Ждерић, заменик претседника, Стјепан Берус, благајник, Никола Болић, свештеник — записничар, Миле Милер, Стипо Јеличић, а по званичној дужности: Густав Черчек, управитељ жупе — бискупски викар. Жупно веће је донело закључак да се приступи зидању цркве у петроварадинском парку поверивши надзор грађевинској канцеларији инж. г. Данила Кађанског.

Секција кројача женског одела, при Удружењу занатлија у Новом Саду, извештава своје чланове, да ће се у Загребу, 2 марта, одржати трећа ревија оригиналних париских и бечких модела Винер Моделгезелшафта из Беча.

Кора хлеба и дечје обданиште у Новом Саду приређује у просторијама кафане Трговачког удружења „Лојд" у четвртак, 24 фебруара весело Апашко вече са игранком. Битка балонима, чичцима и другим апашким оруђем. Томбола и разна изненађења. — Најлепши апашки костим биће награђен. Награду даје фирма Јаковљевић и Кеслер. — Умољавају се даме и господа, да дођу по могућности у апашким или другим костимима. Почетак у 9 часова увече. Улаз 10 динара по особи. Резервисање столова: телефон 21-40, до среде.

Кожарски радници су јуче одржали конференцију, којој је присуствовало око 50 радника. На овој конференцији радчицима је референсано о нацрту новог колективног уговора, који ће се склопити са послодавцима.

Редовно купање у Новосадској јодној минералној води чува Ваш организам од реуме

Католичка црквена општина изгледа повућиће отказ за зграду основне школе

У вези са отказом школске зграде основне школе, која је својина римокатоличке црквене општине, наступио је преокрет. Наиме ,како сазнајемо, ових дана састаће се специјална комисија, која ће бити састављена од претставника града, школског одбора и римокатоличке црквене општине. Постоји вероватноћа, да ће се са црквеном општином склопити нови уговор и да ће се отказ повући.

Према нашим информацијама, први и најглавнији услов за продужење закупног уговора је тај, да се шегртска школа пресели у неку другу школску зграду. Град ће изаћи у сусрет жељи црквене општине и на тај начин, спор ће бити мирним путем ликвидиран.

—o—

Први пролећни вашар у Новом Саду

Први пролећни вашар одржаће се 19 и 20 марта на Пирошком путу, поред реформатског гробља. На вашар је дозвољено уз прописан пасош дотеривање сваковрсне стоке, али само из места у којима не влада зараза. Коњи упрегнути у кола морају се такође доводити са прописаним пасошима, пошто се иначе неће пуштати на вашариште. Занатлије и трговци, са сталним продајним местом, као и они без њега, дужни су понети своје обртне исправе. Ово се односи и на овдашње трговце и занатлије. Сваки занатлија и трговац, на позив вашарске власти дужан је показати исправу, у противном неће добити место на вашару.

—o—

Репертоар позоришта

У Новом Саду:

Четвртак, 24 фебруара: „Из љубави недовољно" од Л. Буш-Фекете.

Субота, 26 фебруара: „Хамлет" од В. Шекспира.

Недеља, 27 фебруара: вечерња „Граничари" од Ј. Фројденрајха.

У Крагујевцу:

Четвртак, 24 фебруара: „Једна жена лаже" од Л. Фодора.

Субота, 26 фебруара: „Пут око света" од Б. Ђ. Нушића.

Недеља, 27 фебруара, дневна: „Матура" од Л. Фодора.

Вечерња: „Једна жена лаже" од Л. Фодора.

—o—

ВЕРИДБЕ

Недељка—Неда Ј. Иванчевић из Н. Сада и **Мр. фарм. Ђорђе С. Вуковић** апотекар из Кисача верени и испитани 22 фебруара 1938 у Новом Саду.

—o—

Прогноза времена

ПРЕТЕЖНО ВЕДРО

Прогноза времена за 23 фебруар. — Претежно ведро и похладно време у целој држави. Температура се неће изменити. Сунце излази у 6,27, а залази у 17.16 часова.

Главни уредник: ЛАЗАР АТАНАЦКОВИЋ, Ст. Брановачког 11. — Власник: за ДАН к. д. СВЕТОЗАР ЋИВАНОВИЋ, Јована Бошковића 1
Штампа „Дан" к. д., штампарско предузеће, Краља Александра ул. 7.